

MEDMORSKA AMERIKA

Medmorsko Ameriko sestavlja več držav.

- Naloga:
- Preberi snov v SDZ, str. 104 – 106,
- Reši vajo 44, str. 106
- Prepisi gradivo v zvezek
- Ponovi pojme, vprašanja in povzetek na str. 106.

Politična razdelitev Srednje Amerike

- državna meja
- mesto
- ⊗ glavno mesto

Države Srednje Amerike so različnih velikosti, vse pa spadajo med države v razvoju. Obstajajo velike razlike med revnimi in bogatimi in včasih politična nestabilnost, ki se odraža v revolucijah in kontrarevolucijah.

Ta kubanski zid predstavlja vsakdanjo podobo Latinske Amerike: vpliv hladne vojne, prizadevanja za socialne reforme, nadaljevanje gverile in potreba po miru.

Države Medmorske Amerike

Panamski prekop je »morska cesta« med Atlantskim in Tihim oceanom.

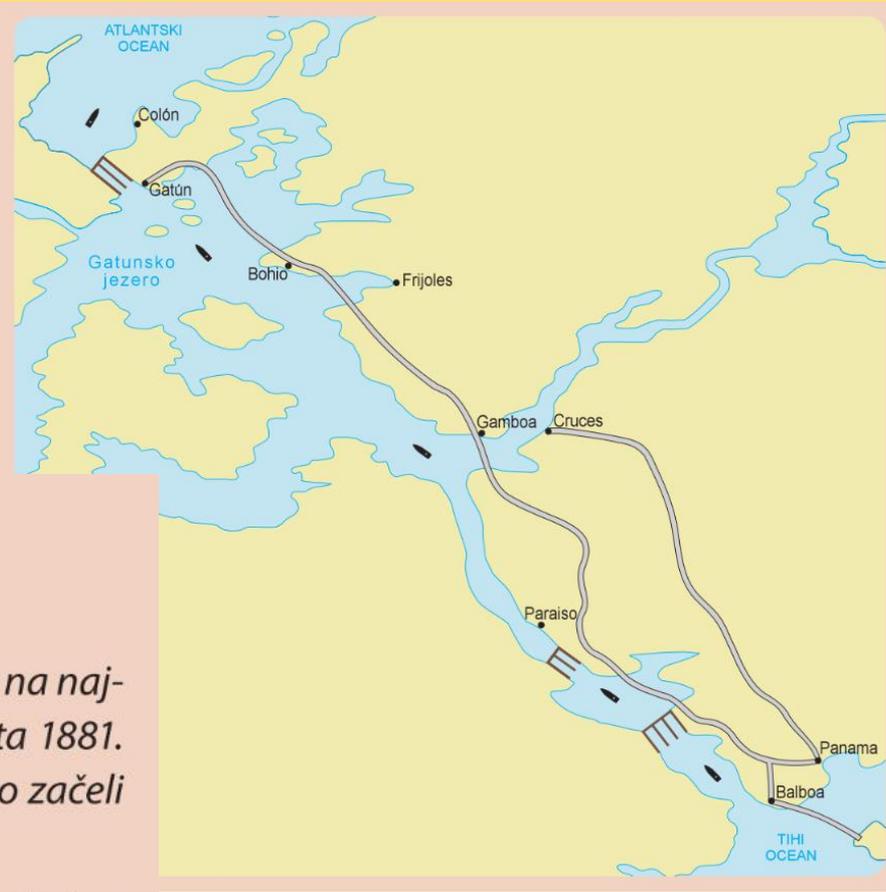

PANAMSKI PREKOP MED ATLANTSKIM IN TIHIM OCEANOM

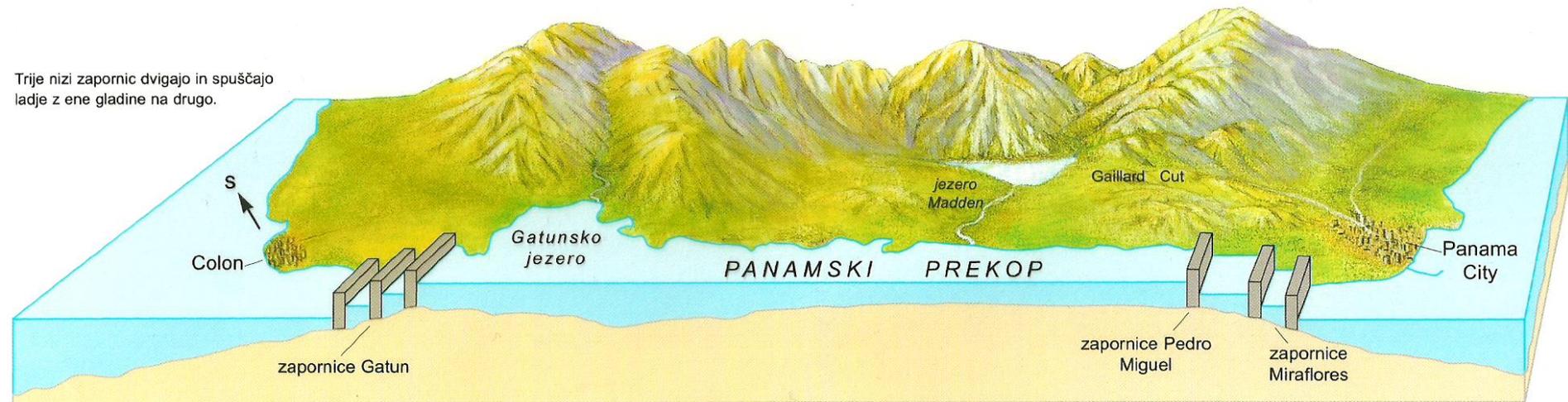
Zamisel o povezavi dveh največjih oceanov na svetu na najožjem delu celine v Panami so začeli uresničevati leta 1881. Zahtevno gradnjo 82 kilometrov dolgega prekopa so začeli Francozi, leta 1914 pa dokončali Američani.

Ker gladina morja zaradi razlik pri plimovanju na obeh straneh prekopa ni na isti višini, premagati pa je bilo treba tudi 80 m visoko celinsko razvodje, so morali zgraditi sistem vodnih zapornic in prekatov, ki omogočajo dvigovanje in spuščanje ladij. Leta 2016 so prekop obnovili in razširili za večje ladje.

Območje prekopa so dolgo upravljali Američani, z različnimi dogovori pa je do leta 2000 postopoma prešlo pod upravo Paname.

Trije nizi zapornic dvigajo in spuščajo ladje z ene gladine na drugo.

Francija ga je začela graditi l. 1878, dokončale pa so ga Združene države l. 1914. L. 1977 so Združene države in Panama podpisale dogovor, po katerem to vodno pot od l. 1999 nadzoruje Panama.

Panama canal

- <http://www.youtube.com/watch?v=-vi19z4LEi0&feature=related> Panama Canal Timelapse
- New Post-Panamax locks at the Panama Canal
- <http://www.youtube.com/watch?v=Kwx7UrdiBqU&feature=related>

Panamski prekop. Prekop ladjam prihrani na tisoče kilometrov in več dni plovbe.

Prekop je potencialno ozko grlo. Če bi ga morali zapreti ali bi bil uničen v vojni, bi bil ladijski promet med oceanoma resno oviran.

- Podnebje:

a) vlažno tropsko podnebje: tropski deževni gozd,
obale Karibskega morja

b) vlažno, hladnejše podnebje: gorati in planotasti notranji
del

c) sušno podnebje: - Tihooceanska obalna nižina

PLANTAŽE BANANOVCEV V HONDURASU

Gospodarske družbe iz ZDA so začele v Hondurasu zasajati plantaže bananovcev konec 19. stoletja. Še danes so lastnice največjega dela plantaž v bližini Tihega oceana. Čeprav je najpomembnejši izvozni pridelek v državi postala kava, banane še vedno prispevajo pomemben del izvoza.

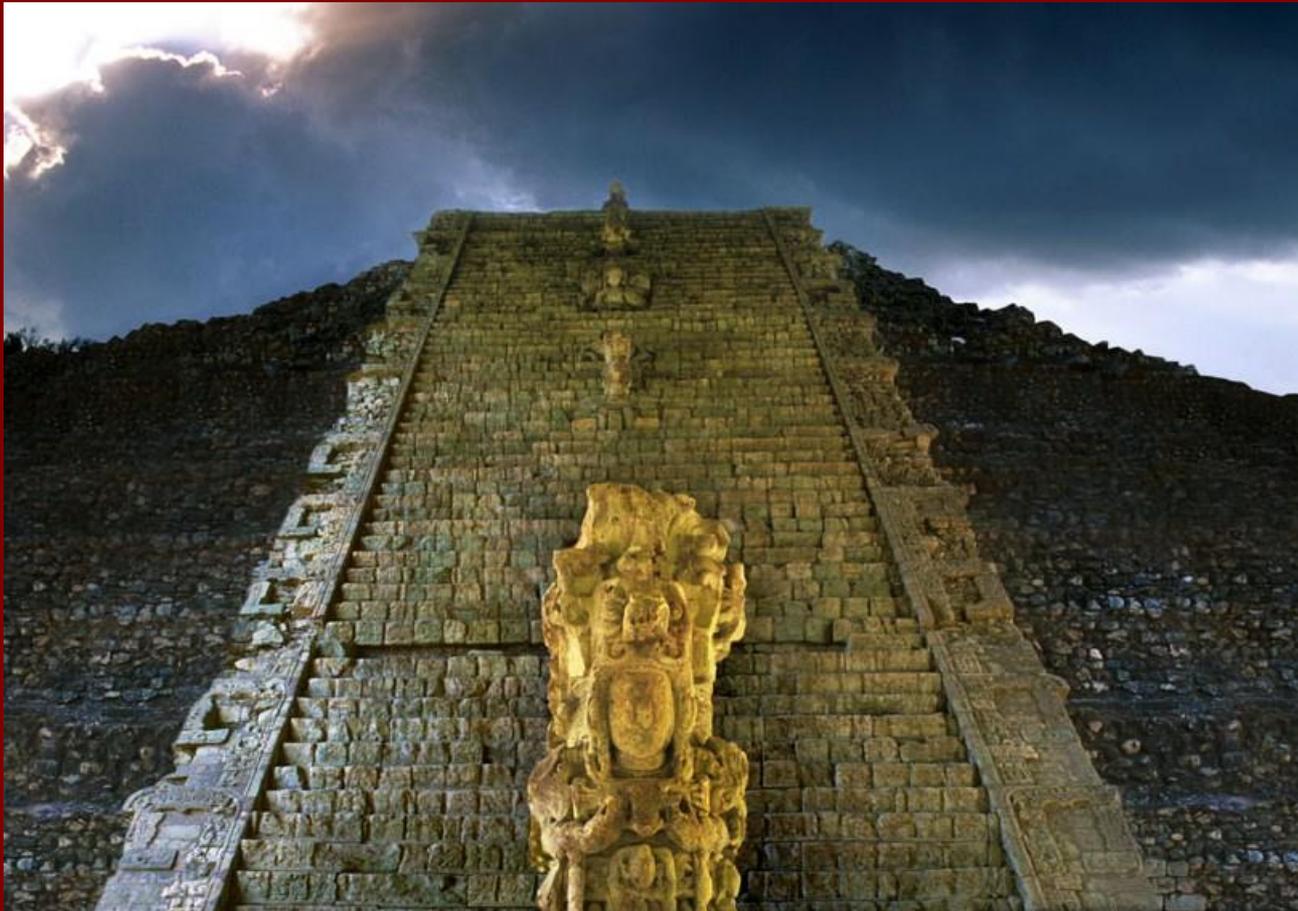
Delo na teh plantažah je zaradi velike vlage in ročnega obiranja zelo zahtevno. Svežnji sadežev so težki tudi do 40 kg. Banane oberejo še zelene, jih operejo, preberejo in zložijo v velike hladilnice, od koder gredo po svetu.

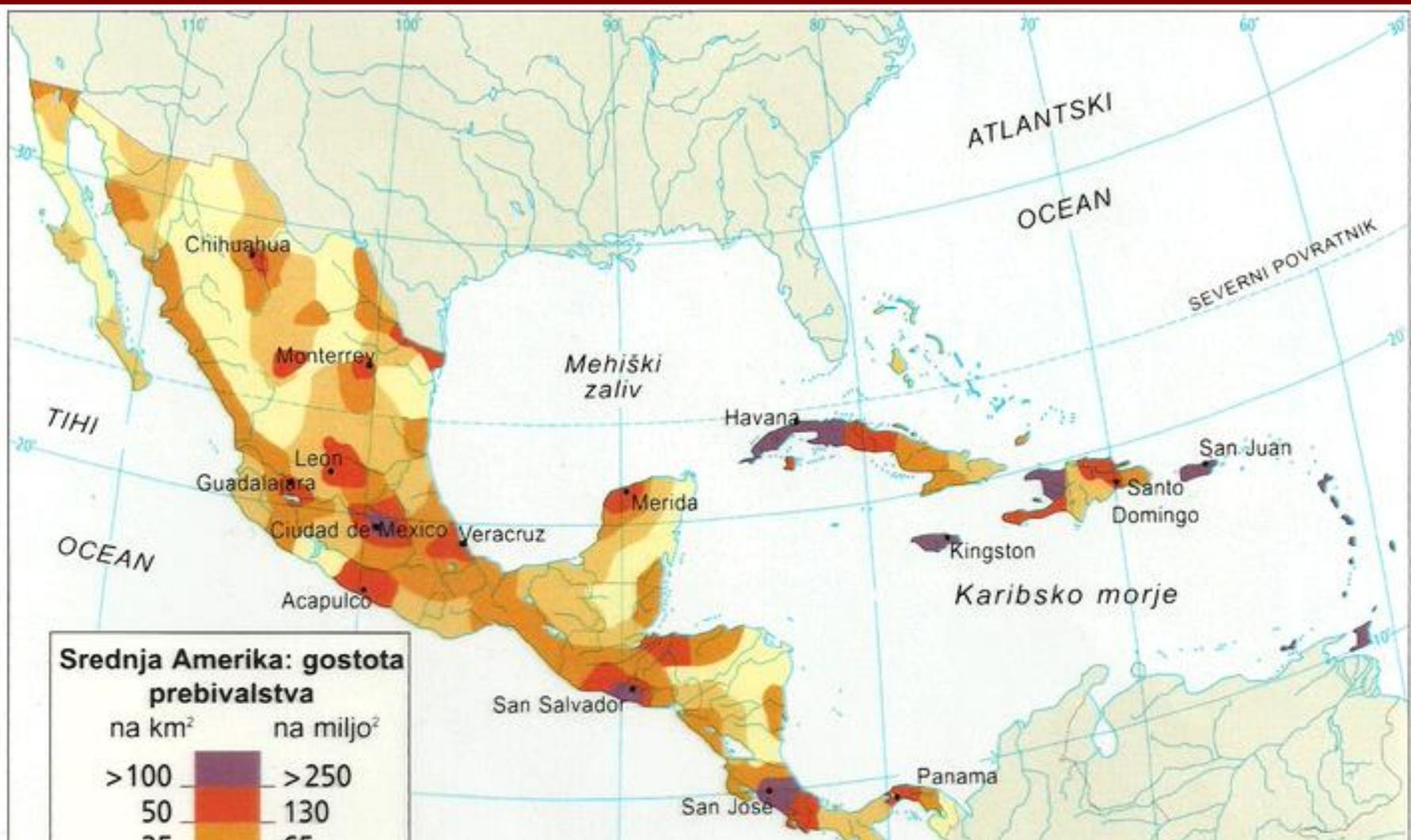

- Gospodarske značilnosti:
  - gospodarstvo temelji na izvozu poljedelskih kultur: (sladkornega trsta, banan, ananasa, kokosa, tobaka, kave)
  - najboljša zemljišča so v lasti veleposestnikov
  - značilno je monokulturno poljedelstvo

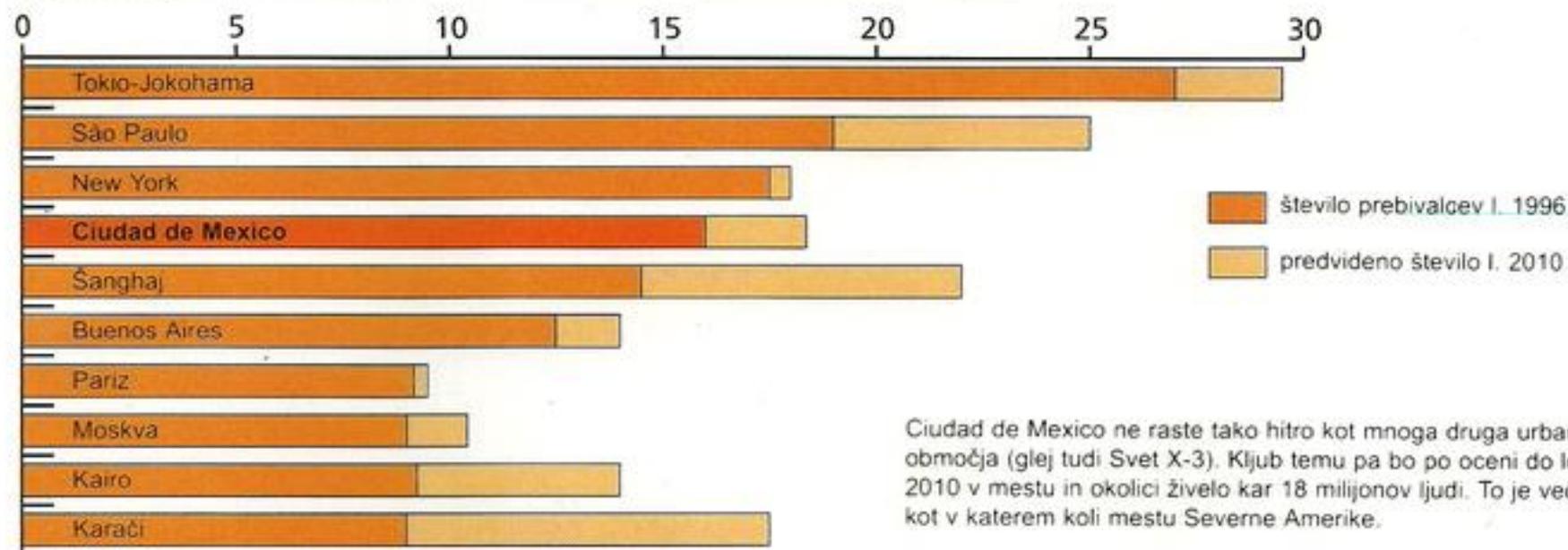
- Prebivalstvo:
značilna je kulturna, zgodovinska, pokrajinska raznolikost in skupna dediščina evropskega kolonializma

V celotni Latinski Ameriki se pojavljajo velika nasprotja med gosto poseljenimi kmetijskimi območji, praznimi pragozdovi in nerodovitnimi gorskimi predeli. Selitve prebivalstva proti mestom in posledična urbanizacija spodbujajo socialne napetosti in s tem povzročajo še večjo revščino. Lep primer je glavno mesto Mehike Ciudad de Mexico.

RAST OBSEŽNIH URBANIH OBMOČIJ: število prebivalcev v milijonih

Ciudad de Mexico ne raste tako hitro kot mnoga druga urbana območja (glej tudi Svet X-3). Kljub temu pa bo po oceni do leta 2010 v mestu in okolici živelo kar 18 milijonov ljudi. To je več kot v katerem koli mestu Severne Amerike.

rasna sestava prebivalstva:

- Indijanci: potomci Majev, Toltekov, Aztekov
- belci: po letu 1492, Kreoli – potomci španskih priseljencev
- afriški črnci – pripeljani kot sužnji
- mešanci: MULATI – belci in črnci
MESTICI – belci in Indijanci
ZAMBI – črnci in Indijanci

